ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ БУДІВНИЦТВА: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Ігор Володимирович ПІНТЕСКУЛ,

аспірант Харківського національного університету внутрішніх справ

Державний контроль у сфері будівництва є важливим елементом забезпечення відповідності будівельних об'єктів вимогам законодавства та технічних стандартів. Однак, правове регулювання цієї сфери стикається з низкою проблем, які потребують як термінових рішень, так і перспективного розвитку.

Основні проблеми правового регулювання державного контролю у будівництві пов'язані з недостатньо чітким розмежуванням повноважень між державними органами, які здійснюють контрольні функції. Існує значна кількість регулюючих інстанцій, які можуть мати дублюючі функції, що призводить до зниження ефективності контролю та можливості зловживань. Нечіткість нормативних положень також створює умови для неоднакового тлумачення норм на практиці, що ускладнює правозастосування та може сприяти корупції. Одним з ключових викликів є надмірна бюрократизація процедури контролю[1]. Це проявляється у великій кількості дозвільних документів, складності їх отримання та високих часових витратах. Підприємці та будівельні компанії часто стикаються з проблемами при отриманні дозволів на будівництво, що уповільнює реалізацію проектів та збільшує витрати. Потреба у спрощенні цих процедур очевидна, оскільки це дозволить підвищити ефективність будівельного процесу і знизити рівень бюрократичного тиску.

На нашу думку, також важливим аспектом є якість законодавчої бази, яка регулює державний контроль у будівництві. Наразі законодавство часто відстає від реальних потреб галузі. Впровадження новітніх технологій та матеріалів не завжди адекватно відображається у нормативно-правових актах, що знижує можливість ефективного контролю за їх використанням. У цьому контексті перспективним напрямком є гармонізація національного законодавства з європейськими стандартами та практиками, що дозволить забезпечити відповідність будівельних норм сучасним вимогам.

Перспективи розвитку правового регулювання державного контролю у будівництві полягають у створенні єдиної автоматизованої системи моніторингу та нагляду, яка дозволить знизити вплив людського фактора та підвищити прозорість процедур. Така система могла б забезпечити доступ до інформації про стан будівництва у реальному часі, що значно підвищить ефективність контролю та попередження порушень. Важливо також розвивати цифрові платформи для подання документів, що скоротить час і вартість процедур отримання дозволів та зменшить контакт між контролюючими органами та підрядниками, що може знизити рівень корупції[2]. Іншою перспективою є вдосконалення системи відповідальності за пору-

© Пінтескул І. В., 2021

шення у сфері будівництва. Законодавство повинно передбачати більш жорсткі санкції для недобросовісних будівельних компаній, які порушують будівельні норми та стандарти. Одночасно з цим, необхідно стимулювати розвиток інституту незалежних експертних організацій, які б могли надавати об'єктивні оцінки щодо якості виконання будівельних робіт. У контексті екологічної безпеки, правове регулювання державного контролю повинно враховувати вимоги щодо сталого розвитку будівництва. Використання екологічно чистих матеріалів та впровадження енергоефективних технологій має бути пріоритетом державної політики у цій галузі. Регулюючі органи повинні приділяти особливу увагу питанням екологічної оцінки проектів, з метою запобігання шкоді для навколишнього середовища.

Важливим фактором є міжнародний досвід, який показує, що держава має відігравати активну роль у впровадженні стандартів "зеленого" будівництва. В Україні необхідно запровадити чіткі критерії щодо енергоефективності будівель та інфраструктурних об'єктів, що дозволить знизити негативний вплив на довкілля та забезпечити економію енергоресурсів[3]. Розглядаючи проблему правового регулювання державного контролю у будівництві, варто зазначити необхідність підвищення рівня прозорості процесів. Це можна досягти шляхом залучення громадськості та незалежних експертів до контролю за виконанням будівельних норм. Проведення відкритих громадських слухань з питань містобудування та будівництва дозволить уникнути конфліктів інтересів та забезпечити більшу довіру до державних рішень.

Отже, правове регулювання державного контролю у будівництві стикається з численними проблемами, які вимагають комплексних рішень. Перспективи розвитку цієї сфери пов'язані з цифровізацією процесів, посиленням відповідальності за порушення, а також впровадженням нових екологічних стандартів. Реалізація таких заходів дозволить забезпечити стабільний розвиток будівельної галузі та підвищити якість будівельних об'єктів.

Список використаних джерел:

1. Опанасенко Н. О. Особливості тактики огляду документів при розслідуванні шахрайства у сфері житлового будівництва. *Сучасні тенденції розвитку криміналістики та кримінального процесу/ МВС України. Харків. ХНУВС. 2017. С. 138-140.*

2. Савченко А. Передумови укладення форвардних контрактів у сфері інвестування будівництва житла. *Публічне право. 2018. № 2 (30). С. 221-226*

3. Ткаченко В. Співвідношення будівельних та правових норм у будівництві в контексті настання відповідальності за їх порушення. *Підприємництво господарство і право. 2018. № 9. С. 40-44.*

© Пінтескул І. В., 2021